

wyraz żądaniu, aby na główne posady przy seminarjach dostawali się tylko kandydaci z egzaminami do szkół średnich.

Sprawozdanie swe kończy komisja wnioskami, które przytoczyliśmy już w sobotę w sprawozdaniu z posiedzenia Sejmu.

Od wydawnictwa.

Doszło do naszej wiadomości, że niektórzy osoby interesowane są przekonania, iż drukarnia „Dziennika polskiego” stanowi część integralną naszego wydawnictwa. Otóż oświadczamy, że rzeczona drukarnia „Dziennika polskiego” z naszym wydawnictwem nie ma nic wspólnego, które to wydawnictwo posiada od lat własną drukarnię pod firmą: „Drukarnia M. Schmitta i Spki” w niej się też *Dziennik Polski* drukuje i zakład ten wykonywa wszelkie inne drukarskie roboty.

Wydawnictwo „Dziennika Polskiego”.

KRONIKA.

Dziękuję lwowski.

Wtorek, 7 listopada.

Powszechne wykłady uniwersyteckie: W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Długosza 1. 8), od godziny 7—8 wieczorem, Doc. prywat. uniwersytetu, dr. K. Panek: „Hygiena życia codziennego” (z demonstracjami).

Teatr miejski: „Faust”, opera. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W sali sejmowej: Posiedzenie Sejmu krajowego. Początek o godzinie 10 przedpołudniem.

W sali ratuszowej: Posiedzenie rady miejskiej. Początek o godzinie 6 wieczorem.

W sali instytutu chemicznego (ul. Długosza 1. 8): Posiedzenie naukowe członków polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika. Początek o godzinie 6 wieczorem.

W auli Muzeum przemysłowego: Wystawa obrazu Wygrzywałskiego „Wyzwolenie”. Od godziny 10 przedpołudniem do 5 popołudniu.

W salonach Tow. sztuk pięknych (Muzeum przemysłowe m.): „Wystawa jesienna”. Od godziny 9 rano do 4 popołudniu.

Muzeum przemysłowe m. otwarte dla publiczności od godziny 9 rano do 2 popołudniu. Na placu powystawowym: „Panorama radziwiłowska”. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Kalendarz.

Wtorek (7): Herkulan.

— Zytomira. — (25): Makariana. Wschód słońca o godzinie 7 minut 3, zachód o godzinie 4 minut 25.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężko. + 5 R. Pogoda.

Wiedeń. (Tel. wł.). Wiedeńska stacja meteorologiczna zapowiada na dziś, wtorek: W Galicji wschodniej i na Bukowinie: Przeważnie pochmurno, wietrzno, chłodno; w Galicji zachodniej: Pochmurno, słabe wiatry, łagodnie.

Mianowania. Minister oświaty przyznał VIII klasę rangi następującym profesorom gimnazjalnym: Ludwikowi Mikule, w Buczacz, Feliksowi Gątkiewiczowi, w Drohobyczu, Anatolowi Łucykowskiemu, w Drohobyczu, Albinowi Schreyerowi w gimn. św. Jacka w Krakowie, Gustawowi Lettnerowi w gimn. II we Lwowie, Emanuelowi Roszce prof. w gimn. Franciszka Józefa we Lwowie, ks. dr. Michałowi Kurysowi w gimn. IV we Lwowie, dr. Wiktorowi Hahnowi w gimn. V we Lwowie, Wincentemu Tyrnowi w Nowym Sączu Stanisławowi Babińskiemu i Bolesławowi Grotowskiemu w gimn. I w Rzeszowie, Adamowi Pytlowi w Sanoju, Stanisławowi Szardze i dr. Mikołajowi Sabatowi w Stanisławowie, Janowi Doroszkowskiemu w Tarnowie, Janowi Guzikowi w Wadowicach, Wojciechowi Cichowi i dr. Aleksandrowi Czuczajewskiemu w Podgórzu, ks. Klemensowi Bystryckiemu w Złoczowie.

Prezydent wyższego sądu krajowego w Krakowie zamianował maturzystę gimnazjalnego w Bochni, Emila Rudzińskiego, praktykantem rachunkowym w sądzie krajowym wyższym w Krakowie.

Minister rolnictwa zamianował asystenta rachunkowego w dyrekcji lasów i dóbr skarbowych we Lwowie, Mikołaja Melnika oficjałem rachunkowym.

Odnaczenia. Kierownik ministerstwa oświaty nadał starszym nauczycielom Janowi Niewolnikiewiczowi w Rudniku i Ludwikowi Pańczykowi w Staromieślu tytuł dyrektora.

Egzamin z rachunkowości państwowej, złożył przed komisją egzaminacyjną namiestnictwa, dnia 4 listopada rb, Stanisław Kłob ze Żółki i E. Scheinert z Nowego Sącza.

Nowa mownica telefoniczna. W dniu 15 bm. oddana zostanie do użytku publiczna mownica telefoniczna w Wolance, urządzona przy tamtejszym urzędzie pocztowym i telegraficznym, a połączona osobnym przewodem z centralnym biurem telefonicznym w Borysławiu. Mownicy tej będzie można używać do rozmów lokalnych z Borysławiem, za opłatą 20 halery za trzminutową rozmowę, do rozmów międzymiastowych z Drohobyczem i Schembrowem, za opłatą 60 halery za trzminutową zwykłą rozmowę i do nadawania fonogramów.

(i) **Komisja** wybrana z łona Rady miejskiej, a mająca zbadać petycję urzędników, nauczycieli, dyktarzysty i sług magistratu w sprawie podwyższenia kwaterowego i podwyższenia plac dyktarzysty, odbyła w sobotę dłuższą dyskusję poufną i wybrała referentami dla spraw urzędników koncepcyjnych pp. dr. Marcelę Misłowską i Bolesława Lewickiego, a dla spraw urzędników manipulacyjnych nauczycieli, dyktarzystów i sług pp. dra Placyda Dziwińskiego i radcę Hausera.

Komisja dóbr miejskich, otrzymawszy od swego byłego prezesa dra Maryjańskiego list, iż z powodu rozlicznych zajęć przewodnictwa nadal zatrzymać nie może, będzie atoli pracował jako członek komisji, wybrała przewodniczącym prof. dra Dziwińskiego, a jego zastępcą p. Lanę. Komisja kanałowa wybrała przewodniczącym p. Rawskiego, a jego zastępcą p. Śliwińskiego.

Sekcja finansowa (II) Rady miejskiej przeprowadziła obszerną dyskusję nad sprawą zaliczek urzędniczych i nauczycielskich, oraz w sprawie uwalniania od opłat cmentarnych, które to uwolnienia wedle zestawienia za osta-

tnie trzy lata, wynoszą przeciętnie do 12.000 kor. rocznie, co jest uszczerbkiem dla budżetu utrzymania cmentarzy. — W sprawie zaliczek na place nauczycieli i urzędników wypracowało przedwydział miasta i przedłożył sekcji finansowej regulamin udzielania zaliczek; wedle tego regulaminu najwyższe zaliczki będą dopuszczalne tylko do wysokości jednorocznej płacy, spłata zaś ma nastąpić najwyżej w 60 ratach miesięcznych. Projekt ten będzie przedmiotem osobnego posiedzenia sekcji.

XXXI walne zgromadzenie delegatów Związku stowarzyszeń zarobkowych i gosp. odbędzie się w Krakowie w dniach 10 i 11 listopada br. w sali obrad Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń.

Obiad. W ubiegłą sobotę odbył się na w wielkiej sali Unii lubelskiej w gmachu sejmowym trzeci obiad oficjalny u p. marszałka krajowego Stanisława hr. Badieniego na 39 nakryć. W obiedzie tym wzięli udział prócz dostojnego gospodarza, ks. arcybiskup Józef Teodorowicz, ks. arcybiskup Weber; posłowie: Stanisław hr. Tarnowski, Antoni hr. Wodziecki, Leon hr. Piniński, Adam Jędrzejewicz, wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, Adam hr. Gołuchowski, ks. Andrzej Lubomirski, dr. Włodzimierz Kozłowski, Michał Garapich, dr. Józef Milewski, ks. prałat Zygmunt Lenkiewicz, ks. superior OO. Jezuitów Sopuch, dr. Władysław Dulęba, dr. Juliusz Leo, Michał Michalski, dr. Władysław Leopold Jaworski, Franciszek Rozadowski, Mikołaj Torosiewicz, br. Adolf Brunicki, Stefan Moya Rosochacki, Stefan Skowronski, Adolf Vayhinger, dr. Władysław Jani, dr. Antoni Mars, Stanisław Białoskórski, Michał Gładziuk, Stanisław Agopowicz, Jan Federowicz, ks. Teodor Bohaczewski, poseł do Rady państwa dr. Michał Grek, redaktor Tadeusz Smarzewski, prof. Uniw. dr. Stanisław Starzyński, posłowie: Jakób Bojko, Wojciech Szwed i adiunkci koncepcyjni Wydziału krajowego dr. Janusz Przygodzki i Wincenty Kirschner.

Z komitetu budowy pomnika B. Głowackiego. W dniu onegdajszym odbyło się posiedzenie obszerniejszego komitetu budowy. Przewodniczył prezes komitetu przez. Michalski, następnie zaś pos. Cielecki. Posiedzenie rozpoczęło się sprawozdaniem ściślejszego komitetu z dotychczasowej działalności. Fundusze komitetu wykazują w przychodach od 12 grudnia 1901 po dzień dzisiejszy — 2200 kor. 55 gr., co wraz z pożyczką na bieżące wydatki (712 kor.) wynosi 2912 kor. 55 gr. Z tego wydano dotychczas 2841 kor. 39 gr., potrzeba jest jeszcze dla wyrównania rachunków kwota 1968 kor., którą w znacznej części pokryje subwencja Rady m. 1600 kor. Ostatecznie więc okazuje się jeszcze brak około 300 kor.

Odsłonięcie pomnika naznaczono na niedzielę 19 bm. Następnie na wniosek p. Waso wicza uchwalono ogólne ramy programu, nad którym szczegółowo obradować mają oddzielne sekcje komitetu. W przeddzień odsłonięcia, w sobotę odbędzie się po szkołach publiczne wykłady o Bartoszu, wygłoszone przez prelegentów T. S. L., po stowarzyszeniach zaś stosowne wieczory uroczyste. W niedzielę z pod pomnika Mickiewicza, wyruszy pochód do parku Łyczkowskiego, delegacja złożą wieńce, przemówienia pod pomnikiem. Lud okoliczny, którego przybycia także z dalszych stron spodziewają się, zaprosi się następnie na skromne bez alkoholu przyjęcie, wykorzystując wolną chwilę na pogawędkę. Pórę popołudniową obróci się na zwiedzanie panoramy radziwiłowskiej. Wieczorem stosowne przedstawienie w teatrze. Komitet wyda dla łub zakupi jedną z istniejących już popularnych publikacji o Bartoszu, wyda pocztówki i pamiątkowe karty z wyobrażeniem pomnika, wyda wreszcie tej samej treści nalepki na okna po cenie 10 gr.

Do programu tego dodał p. Neumann nabożeństwo i poświęcenie pomnika, dr. Dulęba obrazy świetlne i przeznaczanie dochodu z nalepek na założyciela mającą bursę włościańską im. Bartosza, p. Niemczyński urządzenie przyjęcia włościan w pałacu sztuk pięknych na placu powystawowym, a dr. Adam zawiadomił, że T. S. L. urządzi w ten dzień wiec oświaty. Uchwalono także odnieść się do Sejmu z petycją o subwencję na koszty wydawnictwa o Bartoszu, a wniesie ją i poprze pos. Cielecki.

Dokonano następnie podziału na sekcje, którym zastrzeżono prawo kooptacji.

Pełny komitet zbierze się w piątek 10 bm. Stowarzyszenia, pragnące brać udział w pracach komitetu, zechcą się zgłaszać do sekcji organizacyjnej.

Uroczystość otwarcia powszechnych wykładów uniwersyteckich odbyła się w niedzielę o godzinie piętej po południu w sali obrad rady miejskiej przy współudziale licznie zgromadzonej publiczności.

Pierwszy przemówił prof. dr. Zakrzewski, który oddawał część pamięci śp. dra Wehry, zdał sprawę z 6 letniej działalności uniwersytetu powszechnego; zamyka się ona w pierwszym rzędzie w dwu danych statystycznych: 1800 wykładów, odbytych we Lwowie i w kilkunastu miastach prowincji, których wysłuchało 294000 słuchaczy. Nowością w roku bieżącym jest zaprowadzenie wykładów w szkole kolejowej we Lwowie przez co ułatwionem będzie robotnikom kolejowym nabywanie wiadomości.

Inaugurację zakończył wykład prof. dr. St. Tołłoczki „O energii chemicznej”.

Towarzystwo „Ochrony młodzieży” odbyło w dniu wczorajszym w auli m. szkoły wydziałowej im. Królowej Jadwigi walne zgromadzenie pod przewodnictwem wiceprezesa p. r. Majerskiego, który zagajając obrady omówił ostatnie wypadki w Królestwie i oddał część precownikom na niwie narodowej działającym w Królestwie Polskiem. Z kolei omówił on działalność towarzystwa podnosząc między innymi petycję wniesioną do władz o wprowadzenie noweli o ochronie przed pijaństwem, aby można było karać szynkarzy, którzy zrzadają trunki młodzieży i w. i. Po przyjęciu do wiadomości sprawozdań z czynności wydziału i zamknięcia rachunkowego, dokonano wyborów, wybrani zostali: p. B. Jędrzejewski prezesem. Członkami wydziału dr. Antoni Blumenfeld, Józef Chołodecki, Fryderyk Kunze, Edward Machan, Stanisław Majerski, Michał Osada, Dr. Eugeniusz Piasecki, dr. Teofil Stachiewicz, Dr. Maksymilian Thull, dr. Walenty Wróbel. Do komisji rewizyjnej weszli pp. dr. Władysław

Solowij, Włodzimierz Zieliński, Franciszek Żmudziński.

W końcu podniósł p. Żmudziński zbawien ny skutek działalności towarzystwa zyskującego sympatię wśród młodzieży przez miłość i wniósł apel do społeczeństwa o współdziałanie w akcji nad podniesieniem moralności naszej młodzieży.

Kolej Jasio Konieczna. Z Wiednia donoszą: W ministerstwie kolejowym zajmują się zestawieniem kosztorysu kolei lokalnej Jasio-Żmigrod Konieczna do granicy węgierskiej. Koło Polskie już od szeregu lat domaga się budowy tej kolei, dla której wypracowano już nawet projekta techniczne. Zarząd kolejowy jeszcze przed laty obliczył był koszt budowy na 6.800.000 kor., którą to kwotę uważa jednak obecnie, ze względu na ogólne podrożenie cen, za zbyt niską.

Obliczenia rentowności i kosztów budowy ulegają więc obecnie rewizji, a o jej rezultatach, jak niebawem o przyczynieniu się kraju i interesom, zależeć będzie rychło dojść do skutku tej kolei w najbliższym czasie.

Wybuch gazu świetlnego. Józef Liss, właściciel sklepu biawatnego pod firmą M. Liss, przy ul. Serbskiej pod l. 4, począł wczoraj popołudniu wydobyciąć się z przewodu gazu świetlny. Doniósł więc o tem gazownik miejskiej, która też wysłała robotnika, celem przeprowadzenia naprawek przewodu. W poszukiwaniach za uszkodzonym miejscem przewodu, zapalił on zapalnik. Wówczas nastąpiła eksplozja, skutkiem której wybuchł pożar. Zapaliły się bowiem ubrania, wiszące u sufitu. Na ratunek towarów, rzucił się Józef Liss i wyszedłszy na drabinę, począł zdejmować wiszące ubrania. W pospóchu jednak, pośliznął się i spadłszy z drabiny, złamał nogę, którą opatrzyli pogotowie stacji ratunkowej. Ogień zlokalizowała straż pożarna, zawezwana przez stojkowego.

Umysłowo chorego. 13 letniego Władysława Czerwca, błąkającego się bez celu po ulicy, przytrzymał stojkowi na ul. Karola Ludwika. Policja oddała go komisarzowi dzielnicy II, który następnie oddał nieszczerliwego chłopca rodzicom, mieszkającym na Wulce.

Kradzieże. Andrzejowi Greniowi, dozorca Domu narodowego, mieszkającemu przy ul. Kor-nikowskiej 1. 1, skradziono garderobę, wartości 180 koron.

Zgubiono. Anna Czeremys, służąca u p. Zienkiewicza, mieszkającego przy ul. Kurkowej 1. 47, zgubiła wczoraj, dane jej przez służbodawcę do zmilenia, 160 koron.

Otruć na ulicy. Joanna Baraniewicz, żona zarobnika, licząca lat 22, wypita wczoraj wieczorem, przechodząc ul. Grodzickich, silny rozczyn kwasu karbolowego. Wezwane pogotowie Tow. ratunkowego przewiozło nieprzytomną do szpitala; stan jej beznadziejny; powód rozpaczliwego czynu nieznan.

*** Kalendarz „Smigusa” na rok 1906** ozdobiony prześlicznymi ilustracjami, odznaczający się bogatą częścią literacką i dokładnym działem informacyjnym — mogą nabywać prenumeratorem *Dziennika Polskiego* po wyjątkowo zniżonej cenie 70 hal. (35 ct.), wraz z przesyłką pocztową; kieszonkowy zaś kalendarzyk po cenie 20 hal. (10 ct.), z pocztową przesyłką po 24 hal. (12 ct.).

Operator dr. Zenon Leńko, powrócił już do Lwowa i ordynuje jak przedtem ulica Bielewskiego 1. 6.

*** XIII. posiedzenie naukowe** polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika odbędzie się we wtorek, dnia 7-miej listopada b. r. o godzinie 6-tej wieczorem w sali instytutu chemicznego uniwersytetu (ul. Długosza).

*** Z Tow. politechnicznego we Lwowie.** Zgromadzenie tygodniowe odbędzie się we środę dnia 8 listopada b. r. o godzinie 7 wieczorem w I szkole realnej przy ulicy Kamiennej sala fizyki na II. piętrze. Na porządku dziennym: Wykład inżyniera p. Jana Krudysa „O komasacji gruntów”.

*** Z filharmonii lwowskiej.** W sobotę dnia 11 listopada b. r. odbędzie się koncert Guilmierdy Sugii, wiołoncełlistki i Fryderyka Lamond, pianisty. Sugija jako wiołoncełlistka nie ma dotąd rywali. Wielką też artystkę, która przybywa do nas z Oportu poznał Lwów i słusznie ocenił w zeszłym roku po jej koncercie, który taki entuzjazm wzbudził u znawców. Lamond jest w całym świecie muzykującym znakiem znakomitym pianistą, słynnym wykonawcą mistrzowskim utworów Beethovena. Kasa Filharmonii sprzedaje już bilety.

Zmarł. W Warszawie zmarł Józef Zieliński, syn Gustawa, autora „Kirgiza” w 50 r. życia. Pisywał pod pseudonimem „Józefa z nad Drwicy” nowele i korespondencje do kilku pism warszawskich. Z wielkimi zamiłowaniem uprawiał też numizmatykę. W rękopisie pozostawił „Historię medalierstwa polskiego”, nad którą lat wiele pracował. W roku 1898 Akademia umiejtności w Krakowie zamianowała ś. p. Zielińskiego swym członkiem korespondentem. Przed kilku laty zmarły ożarował swój cenny księgozbiór miastu Płockowi.

Stanisław Horoszkiewicz, syn ś. p. Juliana zmarł w Krakowie 6 b. m.

NOTATKI literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś we wtorek, „Faust”, opera w 5 aktach Gounoda. Pierwszy gościnny występ Marji Boyer, primadonna opery paryskiej, drugi występ Augusta Dianni i występ Juliana Jeromina. Jutro w środę, „Maty Eyoil”, sztuka w 3 aktach Henryka Ibsena, tłumaczył M. Sachorowski.

Prasa polska w Królestwie. W Lublinie zarznie niebawem wychodzić dziennik pt. *Go-niec lubelski*, pod redakcją p. Henryka Wiercińskiego.

SEJM.

(46. posiedzenie, II. sesji, VIII. periodu Sejmu galicyjskiego).

(Posiedzenie wieczorne).

Lwów 7 listopada.

Pierwsze w bieżącej sesji posiedzenie wieczorne, jako dalszy ciąg odcrozonego wczoraj popołudniu posiedzenia, otworzył p. marszałek o godzinie 8-20 i udzielił głosu wiceprezydentowi Rady szkolnej krajowej dr. Płazkowi. W sposób rzeczowy zbił on zarzuty, podniesione przez pp. ks. Stojalowskiego i ks. Bohaczewskiego i wykazywał, że przytoczone przez nich zarzuty, opierały się albo na przekręconych, albo też na zmyślonych faktach.

Następny mowca p. hr. Stadnicki,

poświęcił dłuższy ustęp swej mowy nauce religii w szkołach ludowych i dowodził, że system nauczania jest wadliwy i domaga się gruntownego zreformowania.

W dalszym ciągu dotknął on przykrości, na jakie lud wiejski jest narażony przez niewłaściwe wykonywanie przepisów o przymusie szkolnym. Dłuższy ustęp swej mowy poświęcił p. hr. Stadnicki powszechnie znanemu brakowi dobrych budynków szkolnych po wsiach, gdzie w przeważnej liczbie szkół nauka odbywa się w warunkach, pod względem higienicznym wprost niemożliwych.

Następnie oświadczył się mowca za potrzebą poprawienia bytu materialnego nauczycielstwa ludowego, uważa jednak petycję nauczycielstwa o podwyższenie plac, którymi w bieżącej sesji zalano sejm, za rodzaj presji wywartej na reprezentacji krajowej. Jest on za poprawieniem bytu ludzi pracujących w ogóle, a nie wyłącznie nauczycielstwa ludowego, lecz sądzi, że takie doraźne i jednostronne dopomaganie nauczycielstwa kosztem innych sfer pracujących nie okaże się praktycznym, gdyż nauczy innych wywalczać sobie polepszenie bytu presją i terrorem.

W końcu oświadczył się mowca za potrzebą skrócenia lat nauki w szkołach ludowych.

P. dr. Głabiński, zabrawszy następnie głos, podniósł potrzebę unarodawiania szkół ludowych. Żądał dalej, aby w trzy- i czteroklasowych szkołach ludowych naukę języka niemieckiego dla dziewcząt zupełnie zniesiono, zaś w męskich szkołach ograniczono naukę *te ad minimum*, a natomiast, by wprowadzono do planu nauk tych szkół w szerzej mierze, niż dotychczas, nauki języka i literatury polskiej.

Za wiele się też wykladała języka niemieckiego w seminarjach nauczycielskich, co się dzieje kosztem nauki języka i literatury polskiej.

Polemizował następnie mowca z wywodami p. hr. Stadnickiego, któremu zarzucił, że w krytyce wniosków, domagających się poprawy bytu nauczycielstwa ludowego, posunął się za daleko. Wykazawszy, że nauczyciele ludowi są przez kraj gorzej płatni, niż woźni przez rząd, wyraził obawę, że, jeżeli się nauczycielstwu nie przyjdzie z wydatną i rychłą pomocą, nauczyciele gremialnie porzucą będą swe posady.

Zakończył p. Głabiński mowę swą stwierdzeniem faktu, że tak długo nie umilkną skargi na niedomaganie szkolnictwa pod względem narodowym, jak długo nie zdobędziemy się na narodowe wychowanie kandydatów nauczycielskich.

Na wniosek p. Abrahamowicza nastąpiło zamknięcie dyskusji, podczas gdy do głosu za wnioskami komisji szkolnej zapisałi byli pp.: Tomaszewski, Cieński, Kozłowski, Michałowski, dr. Leo, Federowicz i Goetz, a przeciw wnioskowi pp.: Stapiński, Skołyszewski, ks. Szponder, ks. Wesołowski, Krempa i ks. Pastor.

Wybrano więc mowcami generalnymi pro p. Kozłowskiego, zaś contra p. Stapińskiego.

P. Stapiński rozpoczął od polemiki z wywodami p. hr. Stadnickiego, wykazywał nieodzowną konieczność poprawienia bytu nauczycielstwa ludowego. W dalszym ciągu żądał utworzenia we wszystkich gminach w kraju szkół elementarnych. Jest on za bezwzględny przymusem szkolnym, a przeciwnym skróceniu czasu trwania nauki szkolnej. Domaga się uwolnienia inspektorów od pracy biurowej, by mogli lepiej wizytować szkoły. Jest za zniesieniem konferencji szkolnych okręgowych, które żadnej korzyści nie przynoszą, a wiele kosztują.

W końcu wystąpił przeciwko dobrowolnej germanizacji kraju, którego się władze dopuściły przez to, iż doprowadziły do tego, że w Galicji znajduje się aż 96 szkół ludowych z niemieckim językiem wykładowym.

P. dr. Kozłowski polemizował głównie z wywodami p. Stapińskiego. Oświadczył się za podwyższeniem plac nauczycieli, jednakże w miarę, jak na to fundusze krajowe pozwalają. Rozgoryczenie jakie panuje wśród nauczycielstwa ludowego, położenie należy w znacznej mierze na karb agtacji czynników, stojących po za sferami nauczycielskimi.

Celem podniesienia nauki religii, należałoby ustanowić instytucję katechetów okręgowych. Zdaniem mowcy należy budować po wsiach szkoły według jednego typu, któryby uwzględniał wszystkie, najnowsze zdobycze na polu higieny.

Dłuższy ustęp swej mowy poświęcił p. Kozłowski nieodzownej potrzebie skontrolowania i gruntownego przeobrażenia podję-czyków szkolnych, z których ku rozwieseleniu luby przytoczył cały szereg nonsensów, wprost trudnych nieraz do wiary.

Zakończył swą mowę stwierdzeniem faktu, że słów krytyki nie dyktowały mu ani błąk uznania pracy Rady szkolnej krajowej, ani też niechęć dla stanu nauczycielskiego, do którego odnosi się zawsze z wielką życzliwością, lecz przemówieniem swem chciał rzucić snop światła na sprawy, które na gruntownej dyskusji tylko zyskać mogą.

Nastąpiły „sprostowania faktyczne”, przy których zabierali głos pp.: ks. Pastor, Michałowski, ks. Bohaczewski, Skołyszewski i Stapiński.

O godzinie 12 minut 20 po północy zamknął p. marszałek krajowy posiedzenie, naczynając następne na dziś na godzinę 10 rano.

Kronika sejmowa.

Postawione na sobotnim posiedzeniu przez postla dra Matachowskiego rezolucje do wniosków komisji szkolnej, w sprawie szkół ludowych i seminarjów nauczycielskich brzmią, jak następuje:

Wniosku drugiego sprawozdania komisji szkolnej z 28 października 1905 Sejm nie przyjmuje do wiadomości.

Wzywa się rząd, aby udzielał więcej urlopów dłuższych i stypendjów dla wysłania za granicę nauczycieli szkół wydziałowych celem odbywania fachowych studiów pedagogicznych i naukowych.

Wzywa się rząd, aby przystąpił do systematycznej rewizji i kodyfikacji wszystkich ustaw szkolnych.

Wzywa się Radę szkolną krajową, aby termin ogłaszania konkursów na posady nauczycielskie przesunęła na miesiące grudzień i maj.

Wzywa się Radę szkolną krajową, aby ponowiła swój okólnik w sprawie rozkładania wakacji na pory pilnych robót gospodarczych i by dla każdej okolicy kraju w uzupełnieniu powyższego okólnika po zasięgnięciu opinii Towarzystw gospodarczych podała pewne stałe typy rozdziału wakacji.

Wzywa się rząd, aby przepisy instrukcji dla inspektorów szkół ludowych poddał jak najrychlej odpowiedniej rewizji.

Wzywa się rząd, aby zbadał potrzebę reorganizacji szkół wydziałowych i rozszerzenia planu nauk szkół wydziałowych do lat ośmiu.

Sejm wzywa rząd, ażeby przedłożył wnioski do zmiany ustawy o urządzeniu Rady szkolnej krajowej w następujących kierunkach:

1. Ażeby zniesione zostały przepisy, ograniczające swobodę miast Lwowa i Krakowa dowolnego wyboru delegatów do Rady szkolnej krajowej (art. IV ustęp 7 ustawy z 15 lutego 1905, Nr. 39 dz. u. kr.).

2. Ażeby oprócz reprezentanta seminarjów nauczycielskich także dwaj reprezentanci nauczycielstwa ludowego, jeden narodowości polskiej, drugi ruskiej, wchodzili w skład Rady szkolnej krajowej.

3. Ażeby w art. VIII ustęp 4 ustawy z 15 lutego 1905 Nr. 39 po słowach: „załatwiają sprawę dwóch sekcji”, dodano: „oraz co do delegatów miast Lwowa i Krakowa, o ile chodzi o sprawy, odnoszące się ściśle do miasta, z którego są delegowani”.

Dodatek do rezolucji 5 komisji szkolnej: i zabezpieczyć dla każdego seminarium przynajmniej dwa morgi własnego gruntu dla praktycznych ćwiczeń rolniczych.

Wzywa się rząd, ażeby w planach szkół więcejklasowych uwzględnił w szerzej mierze historję Polski, a Radę szkolną krajową, ażeby w książkach do czytania, przeznaczonych do nauki języka polskiego i wiadomości z przyrody i dziejów, starała uścislić w większej i w większym wyborze ustępy, traktujące o dziejach i rzeczach polskich.

Ks. Leon Pastor, wybrany świeżo posłem z okręgu wyborczego Gorlice Jasio, przybył dziś po raz pierwszy do Sejmu. Zajął na razie miejsce na prawicy, póki się nie opróżni dla niego miejsce wśród posłów włościańskich. Ks. Pastora witali nader serdecznie koledzy jego z Rady państwa.

W ks. Pastora Sejm nasz pozyska bardzo cenną siłę, wypróbowaną już na arenie politycznej w Wiedniu. Zasiłamy mu serdeczne życzenia, aby praca jego w Sejmie wydała dla nas owoce.

Ne dziś zwołano komisję sanitarną (6), wodną (4), agrarną (9) i klub automobilistów (6).

Demonstracje socjalistyczne.

Przy udziale około 600 osób, odbyło się wczoraj w sali Danka przy ul. Szajnoch, zwołane przez komitet socjalno-demokratyczny publiczne zgromadzenie ludowe. W sali przemawiali pp Hankiewicz i dr. Diamant, zaś na ulicy, z drabiny przystawionej do latarni, mówił znoum akademik p. Korkeś do tych kilkuset obywateli, którzy w sali zmieścić się już nie mogli. W tłumie przeważali akademicy.

O godzinie kwadrans na 10, zgromadzenie skończyło się i uczestnicy jego w liczbie około 1000 głów przy niemiłym odgłosie czerwonego sztandaru udali się ulicą Sykstuską, Kilińskiego i placem Kapitulnym do Rynku, gdzie przed ratuszem, od strony przezydeńskiego mieszkania, wygłosił jeszcze raz mowę dr. Diamant, który w końcu wezwał uczestników demonstracji, co tymczasem doszli do liczby około dwu tysięcy osób, do rozjęcia się. Niestety, nie usłuchano go i rozkołysany tłum masą ciałą popłynął w ulicę Krakowską. Dr. Diamant zastąpił mu drogę i wreszcie udało mu się zwrócić go napowrót ku Rynkowi. I w tej właśnie chwili, nastąpił krytyczny moment. Zawrócony z drogi tłum, natknął na dwu komisarzy policji, którzy bez asystencji żolnierzy, stali obserwując pochód, pod latarnią znajdującą się obok studni, *vis a vis* sklepu Wallacha. Tłum zajął wobec nich groźną pozycję a w końcu począł godzić na nich łaskami. Kilku poważniejszych uczestników demonstracji a zdaje się nawet członków socjalno-demokratycznego komitetu

gdzie iść dalej, pokreślił się chwilę po placu i rozszedł się. Mała grupa tylko demonstrantów, poszła p. Marjackim i ul. Karola Ludwika w stronę teatru, mającą ciągle po drodze, do tego stopnia, że pochód cały zakończył się obok domu pod l. 23 przy ulicy Karola Ludwika, gdzie, jak mówiono „na pamiętkę”, wybito kamieniem wystawioną szybę wartości 200 kor. w sklepie Bernarda Kollera.

Na tem, demonstracja wczorajsza o godzinie wpół do 11 zakończyła się. Pomimo, że „używanie broni” przez policję plesza trwało może sekundę tylko i ta krótka sekunda wystarczała już, by kilku ludzi odniosło rany. I tak, mówią, że znany agitator socjalistyczny i organizator demonstracji, aka demik, Weinfeld, otrzymał szablą silne cięcie w twarz, jak się zaś później dowiedzieliśmy na stacji ratunkowej, opatrzyli, lekarze dwu rannych akademików, z których jeden otrzymał cięcie szablą w rękę i plecy, drugi zaś, wskutek uderzenia na ziemię, zdarł sobie naskórek na uchu. Opatrzyli również stację ratunkową jednego żołnierza policyjnego, rannego silnie w twarz rzuconym kamieniem.

Prawdopodobnie było w tem starciu więcej rannych, którzy poszli do domu, lub do lekarzy prywatnych i na stację ratunkową się nie udawali.

(Tel. Dz. Polsk.).

Salzburg. W kurhauzie odbyło się onegdaj zgromadzenie socjalistyczne, połączone z manifestacją na rzecz rewolucji w Rosji i powszechnego głosowania. Przed gmachem rządu krajowego urządzono również demonstrację. Wypadku nie było.

Ostrawa morawska. Onegdaj odbyło się tu zgromadzenie socjalistyczne przy udziale kilku tysięcy osób w sprawie powszechnego głosowania. Potem odbył się pochód przez miasto.

W Cieszynie odbyło się także zgromadzenie robotnicze i pochód.

Również i w innych miastach śląskich odbyły się zgromadzenia. Przebieg ich był spokojny.

Wiedeń. Gdy w czasie onegdajszej przedpołudniowej demonstracji nikogo nie aresztowano, popołudniu aresztowano 8 młodzieńców w czasie zdejmowania czerwonych szandarów przed gmachem parlamentu. Po spisaniu protokołu puszczono ich na wolność.

Praga. (Tel. w.). Dzienniki donoszą, iż onegdaj aresztowano przeszło 200 osób. Między aresztowanymi znajduje się pewien student rosyjski i redaktor pisma socjalistycznego *Pravo Lidu*.

Dalej opowiadają, iż przerwanie przedstawienia w Narodnim Divadle nie było dobrowolne, ale wymuszone przez robotników. Chcieli oni dziś również zmusić dyrektora teatru niemieckiego, aby przedstawienie odwołał, ale dyrekcja na to się nie zgodziła. Mimo to, z obawy przed rozruchami, przyszło do teatru bardzo mało osób.

Praga. (Tel. w.). Wczoraj już od godz. 11 rano zaczęły się tłumy zbierać w mieście. Na pl. św. Wacława studenci bratli się z robotnikami, ścisli się i przysięgli sobie wzajemnie się nawzajem. Studenci, których było przeszło 500, odbyli zgromadzenie, na którym proklamowali strejk uniwersytecki.

Przed teatrem niemieckim przyszło do starć z policją, przyczem z tłumu dano strzał na policję. W tej chwili wyruszyło wojsko i obsadziło miasto, które wygasło o godz. 1 popołudniu, jak jaki wielki obóz wojenny. Wszystkie wczorajsze dzienniki czeskie, które omawiały i krytykowały wczorajsze postępowanie policji, skonfiskowano.

Praga. (Tel. w.). Gdy policja wiozła na wozie transport aresztowanych onegdaj osób, aby je oddać do sądu karnego, tłum rzucił się na policjantów i obspawczy ich kamieniami chcieli im aresztantów odbić. Wówczas policjanci dobyli rewolwerów i oświadczyli, iż każdego, kto by im przeszkadzał w transporcie, zastrzelą. Groźba ta poskutkowała i mogli dalej bez przeszkód transport oddać do sądu.

Praga. (Tel. w.). W sali odczytowej prof. Riegera, który w Sejmie oświadczył się przeciw powszechnemu prawu głosowania, przyszło wczoraj do wielkich awantur. Studenci obeszli szalenie całą salę i zamierzali p. Riegerowi urządzić demonstrację. Tymczasem przybył tylko dziekan ds. Czelakowsky, zawiadamiając, że Rieger nie przybędzie. Studenci zbeszczęścili Czelakowskiego tak, że spiesznie musiał opuścić salę.

Praga. (Tel. w.). Z prowincji przybyło tu 2200 żołnierzy piechoty, celem wzmocnienia tutejszego garnizonu.

Dziś ma tu być ogłoszony stan wyjątkowy.

Praga. (Tel. w.). *Politik* donosi, iż komitet wykonawczy socjalistów uchwalił już w najbliższych dniach strejk generalny. *Politik* d. daje, iż jest możliwym, iż strejk ten będzie ogłoszony dziś. Także cerzerzy odbywają narady nad strejkiem. Być może, iż dziś w Pradze spocznie wszystko wskutek strejku generalnego.

Rektorowie uniwersytetu niemieckiego i techniki niemieckiej udali się do dyrektora policji z prośbą o ochronę ich zakładów przed tłumem.

Posłowie młodocześcy na odbytem wczoraj zgromadzeniu uchwaliли wystać do br. Gautscha telegram, a do namiestnika hr. Coudenhovego deputację ze skargą na postępowanie policji. Uchwalono dalej, aby burmistrz miasta dr. Srb zwołał przywódców wszystkich stronnictw czeskich na naradę o sytuacji w stolicy kraju.

Praga. (Tel. w.). Około godz. pół do 8 meł wieczorem przyszło do ponownego starcia między tłumem a wojskiem. Na placu św. Wacława demonstranci poczęli grozić wojsku. Szwadron ułanów, ustawiając się na tym placu, rzucił się na koniach w kierunku tłumu i siłą koni go rozprędził. Równocześnie z bocznych ulic piechota wykonana na tłum atak z białą bronią. Wiele osób jest ciężko ranionych.

W pół g dziny późniejszej przyszło do starcia pod parkiem miejskim. Wojsko poszło na bagnety i zraniło ciężko wiele osób. Na głównej ulicy przedmieścia Winohrady tłum

porozbijał wszystkie latarnie, tak, że na ulicy tej zupełnie ciemno.

16 osób ciężko ranionych pogotowie ratunkowe przewiozło do szpitala.

O godz. pół do 10 tej wieczorem rozszła się pogłoska, iż wojsko na Winohradach szło do demonstrantów. Szczegółów dotyczących nie ma.

Praga. Komunikat namiestnictwa rozlepiono na ulicach i ogłoszono w nadzwyczajnych dodatkach dzienników urzędowych.

Praga. Namiestnictwo wydało komunikat, w którym zaznacza, że rządowa enuncjacja, ogłoszona w *Wiener Abendpost* wyrażnie stwierdza, iż rząd zajął się kwestią urzeczywistnienia reformy wyborczej, zgodnej z duchem czasu, równocześnie jednak zaznacza, że nie dopuści do żadnego naruszenia ustaw. Jest to interesem własnym sfer, domagających się powszechnego głosowania, ażeby przez legalność postępowania udowodniły swą dojrzałość polityczną, jako 1-szy warunek tak doniosłej reformy. Dalej komunikat zaznacza, że niestety w Pradze zdarzyły się przekroczenia ustaw, które nie mają i nie powinny mieć nic wspólnego z ruchem wyborczym. Nawet strzelano do organów bezpieczeństwa i rozporządzeniom ich stawiano gwałtowny opór.

Namiestnictwo ostrzega przed podobnym postępowaniem właśnie w interesie reformy wyborczej i aby rząd nie musiał się chwycić najostrejszych środków zaradczych.

Linz. Wczorajsza manifestacja socjalistyczna za powoz. głosowaniem odbyła się w spokoju. W pochodzie wzięło udział 5000 ludzi z czerwonym sztandarem. Niesiono też tablicę z napisami na cześć powszechnego głosowania. Deputacja robotnicza na której czele stał poseł Beurle, udała się do marszałka kraju dra Ebenhocha i namiestnika Handla i wręczyła im petycję, domagającą się reformy wyborczej do sejmu i do parlamentu na podstawie powszechnego głosowania. Marszałek dr. Ebenhoch w przemowie wskazał na głosy dzienników, które dowodzą, że rząd pracuje nad daleko idącą reformą wyborczą. Co do siebie, marszałek uznał powszechne głosowanie za reformę już dojrzałą, która się nie da dłużej powstrzymywać. Marszałek sądzi jednakże, że wprerw należałoby przeprowadzić reformę wyborczą do parlamentu, a później do sejmu.

Namiestnik w odpowiedzi na przemówienie deputacji oświadczył, że wprawdzie nie jest upoważniony do składania deklaracji imieniem rządu, którego stanowisko znam jest z doniesień dzienników, oświadczył jednak namiestnik sądzi, że rozszerzenie prawa wyborczego na warstwę, dziś go nieposiadającą, jest kwestią, której niepodobna usunąć z porządku dziennego. Zasada powszechnego głosowania nie znajduje już prawie nigdzie w opinii publicznej oporu, gdyż uzasadniona jest zarówno rozwojem ekonomicznym, jak postępem oświaty i politycznym wyrobieniem najszerzych warstw ludności. Trudność tkwi w żądaniu równego głosowania.

W tem miejscu namiestnik przedstawił ujemne strony terroryzmu większości, dzięki której 51 ludzi może zupełnie unicestwić wolę pozostałych 49. Tym ujemnym stronom mają zapobiedz rozmaite systemy wyborcze, jak wybory proporcjonalne, pluralne itp., ale, jeżeli te kwestie przedstawiają wielkie trudności w zupełnej jednolitości państwach nowożytnych, gdzie chodzi o zrównoważenie jedynie wpływu jednostek, albo grup obywateli, to ta trudność jest tem większa w Austrii, gdzie nietylko trzeba ochronić prawa mniejszości, ale też miarę wpływów na skład reprezentacji państwa narodowości, które je składają, a nawet względy kulturalne i względy na postęp w ogóle.

Partja socjalistyczna spełniła pierwszą część zadania przez to, że przekonała opinię o konieczności reformy wyborczej. Trudniejszą część zadania następuje teraz, chodzi mianowicie o to, jak pogodzić zasadę równości z interesami narodowymi, historycznymi i kulturalnymi. Tej kwestji nie można rozstrzygnąć przez agitację wśród mas, tylko przez wspólną pracę stronnictw politycznych z urzędem.

Następnie deputacja zawiadomiła o otrzymanej odpowiedzi zebranych na ulicy, którzy przyjęli wiadomość okrzykami na cześć powszechnego głosowania, poczem robotnicy rozeszli się spokojnie.

Rewolucja w Rosji.

W Królestwie.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Warszawa. Słychać, że na urząd telegraficzny w Radomiu rzucono bombę.

Wiedeń. (Tel. w.). Do N. Fr. *Presse* donoszą z Warszawy, że wojsko otoczyło redakcję *Kurjera Codziennego* i *Kurjera Narodowego* i zapieczetowano wszystkie wejścia.

Wiedeń. (Tel. w.). Do N. Fr. *Presse* donoszą, że socjaliści rozpędili wczoraj ze szkół wszystkie dzieci, uczęszczające do szkół handlowych i ludowych, mimo to, że w szkołach tych nauczano po polsku. Wywołało to wśród ludności wielkie wzburzenie.

Warszawa. (Tel. w.). W sobotę odbył się tu pogrzeb ofiar, zabitych podczas demonstracji w dniu 1 i 2 listopada. W pogrzebie wzięły udział nieprzebrane masy ludzi i kilka setni kozackich.

Warszawa. (Tel. w.). Według nadeszłych tu wiadomości, odbył się w niedzielę prawie we wszystkich miastach gubernjalnych Królestwa manifestacje narodowe.

Z Sosnowca donoszą, iż w niedzielę w całym Zagłębiu odbywały się olbrzymie pochody narodowe. W pochodach tych brały udział tysiączne tłumy robotników. Odbywały się również liczne wiece, na których przemawiali mowcy narodowi, przyjmowani z zapętem. W Puławach przyszło podczas niedzielnej manifestacji do starcia z wojskiem. Kilku-nastu studentów odniósł rany.

Warszawa. Ogłoszone tu dziś obwieszczenie generał gubernatora zakazuje urządzania procesji i odbywania zgromadzeń pod gołem niebem i zapowiada, że w razie niezastosowania się do tego zarządzenia, wkroczy siła zbrojna.

W Finlandji.

(Telegr. „Dziennika Polskiego“).

Helsingfors. Senat otrzymał polecenie ogłosić natychmiast zniesienie cenzury i wypracować ustawę o wolności prasy, zgromadzeń i stowarzyszeń. Ustawy te mają być wypracowane aż do zebrania się Sejmu.

Helsingfors. (Pet. ag.). Manifest cara, dotyczący Finlandji, proklamowano wczoraj uroczystie wśród wielkiego entuzjazmu ludności. Komitet strejkowy postanowił o 2 popołudniu strejk zakończyć. Panuje zupełny spokój. Uspokojenie ludności jest bardzo radośnie.

W caracie.

(Telegr. „Dziennika Polskiego“).

Moskwa. (Pet. ag.). Kilku studentów, ściganych przez reakcjonistów, schroniło się do szkoły inżynierskiej i stamtąd poczęli strzelać do swych prześladowców. Na to odpowiedzieli ci ostatni rzucając kamieniami na szkołę. Przybyło wojsko i otoczyło budynki.

Petersburg. (Pet. ag.). W Iwanowie i Woźnieńsku odbyły się wczoraj rozruchy antyżydowskie. Kilka domów i sklepów zrabowano, kilka osób zraniono i zabito.

Tyflis. (Pet. ag.). Grupa reakcjonistów z obrazem cara przeciągała przez miasto. Gdy dano do nich kilka strzałów i rzucono bombę, wojsko odpowiedziało salwą, od której padło 10 osób a 30 zostało rannych. Podczas tego dwie osoby, które wiozły koszyk z bombami zostały zabite skutkiem eksplozji bomb. Zapanowała wielka panika.

Gdańsk. Wczoraj otwarto na nowo ruch towarowy do Rosji na Wierbołów z wyjątkiem linii do Mińska i Moskwy.

Ryga. Do jednego z pierwszorzędných hoteli tutejszych Hotel de Rome, wpadło wczoraj pospólstwo i zrabowało wielu g.ści. Oddział wojska wezwany do dania pomocy, odmówił. Wywalała się krawa bójka między rabującym pospólstwem, a gośćmi hotelowymi, przeważnie poddanymi niemieckimi. Konsulat niemiecki wniósł z powodu tego zajścia reklamację w Petersburgu.

Petersburg. (Tel. w.). Z wielu miejsc donoszą o ciągłe trwających masakrach żydów.

W Tomsku tłum podpalił teatr i nikomu nie pozwolił wyjść z niego. Bardzo wiele osób zginęło.

Berlin. (Tel. w.). Do Voss. *Ztg.* donoszą z Kijowa, że od trzech dni bezustannie trwają tam morderstwa i pożogi. Wojsko nie pozwoliło żydom zorganizować się celem obrony przed rozwydrzonym tłumem. Nie ma w Kijowie ani jednego magazynu, ani jednego domu żydowskiego, któryby nie był zniszczony.

Berlin. (Tel. w.). *Berliner Tageblatt* donosi z Petersburga: Dziś ukaże się reskrypt carski z mianowaniem Wittego i jego kolegów. Pomimo to gabinet nie jest jeszcze zupełny. Trepow, Ignatiew, Gorymkin pracują gorączkowo nad upadkiem Wittego. Wręczyli carowi memoriał, w którym wykazują, iż Witte wywołał rewolucję. Korespondent obawia się, by agitacja ta nie odniosła skutku.

Petersburg. (Pet. ag.). Witte mianowany prezydentem rady ministrów.

Petersburg. (Pet. ag.). Nadeszłe wczoraj z prowincji telegramy donoszą, że nastąpiło tam uspokojenie.

Ir-kuck. Ogłoszono tu stan wojenny.

Nowy komunikat rządowy.

Petersburg. (Pet. ag.). Komunikat rządowy dopatrjuje się powodu rozruchów w rozgoryczeniu jednej części ludności przeciw drugiej, mianowicie z powodu manifestu z 30 października. Jedynym środkiem przeciw rozruchom jest to, aby wszyscy przejechi byli przekonaniem, że reformy będą bezwarunkowo przeprowadzone i żadne usiłowania przeciwnie temu nie przeszkodzą. Komunikat zaleca umiarkowanie i apeluje do lojalnych obywateli, na których liczy przy uspokojeniu kraju. Rząd pragnie wprowadzenia reform i przytem chce oprzeć się na spokojnej większości ludności, której przyszły rozwój Rosji na zasadzie wolności obywatelskiej i integralności terytorjalnej Rosji są drogie. Szczególnie liczy rząd na poparcie prasy, która powinna zrozumieć, że w obecnej sytuacji koniecznem jest zjednoczenie sił duchowych całej Rosji.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Sytuacja na Węgrzech.

Waryszyn. Wczoraj przyszło na zgromadzeniu partji „prawnej”, które protestowało przeciw rezolucji, uchwalonej przez posłów chorwackich w Rjece, do starcia z socjalistami, którzy wtargnęli do lokalu zgromadzenia i demonstrowali na rzecz powszechnego głosowania. Ponieważ była obawa, że przyjdzie do większych zaburzeń, na ulicy było ustawione wojsko. Podczas starcia w lokalu zgromadzenia kilka osób zostało rannych nożem. W końcu udało się tłum rozprószyć.

Budapeszt. (Tel. w.). W Koszycach urzędniczy komitatu, chcąc uniemożliwić instalację nadzupana, kazali zamurować jego mieszkanie.

Budapeszt. Wydział municypalny komitatu budapeszteńskiego uchwalił nie zaprzysięgać nowego nadzupana i z powodu, że sala jest własnością municypalną, polecił ją przewodniczącemu opieczętować i nie puścić do niej nadzupana, przewodniczący oświadczył, że uchwale tę przeprowadzi, a ustąpi tylko wobec przemocy.

Wice urzędników pocztowych.

Wiedeń. Wczoraj odbył się tu ogólny wiec urzędników pocztowych. Imieniem ministerstwa handlu przybył radca ministerjalny Wagner i wskazał na to, że kierownik ministerstwa z żywym zajęciem bada życzenia urzędników pocztowych. Uchwalono rezolucję, wyrażającą życzenie zaprowadzenia 25 letniego czasu służby, oraz pragmatyki służbowej.

Demonstracje na uniwersytecie wiedeńskim.

Wiedeń. (Tel. w.). Dziś zapewne uniwersytet tutejszy będzie na całe półtorce zamknięty. Studenci nie-niemieccy, t. z. Włosi, Słowianie i żydzi sjonisiści uchwaliłi utworzyć komitet, celem wspólnej ochrony. Dziś odbędzie się ukonstytuowanie komitetu, a następnie wielkie zebranie. Narodowi studenci niemieccy chcą dziś już od godz. 7 rano zająć miejsca na rampie przed uniwersyteciem.

Upaństwowienie kolei Północnej.

Wiedeń. Wczoraj odbył się dalszy ciąg konferencji informacyjnej pomiędzy reprezentantami rządu a kolei Północnej. W kilku kwestiach osiągnięto bardzo znaczne zbliżenie. Co do innych różnic okazała się konieczność sprawdzenia cyfr kolei Północnej, poczem rokowania prowadzone będą dalej.

Wiedeń. Szef prezydjalnego biura w namiestnictwie lwowskiem radca dworu Zaleski, odjechał wczoraj do Lwowa.

Kraków. Dziś rano przybył tu namiestnik hr. Andrzej Potocki.

Praga. (Tel. w.). Między koleją państwową a robotnikami przyszło do zgody. Ruch odbywa się już normalnie.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 6 listopada.

(fr.) Niemiecki bank państwowy znów podwyższył swą stopę procentową, a mianowicie stopę od eskonta weksli z 5 na 5½, a od lombardu z 6 na 6½. Od czasu ostatniego wielkiego przesilenia gospodarczego w Niemczech, nie było tam wyższej stopy procentowej jak 5½, a jak zapowiedział prezydent banku państwowego dr. Koch nie ma nadziei, czy instytucja ta da sobie do końca roku radę z 5½, gdyż od lat siedmiu nie były o tej porze zapasy kursowe tak słabe, a zapotrzebowanie kredytu jest o wiele większe, niż lat poprzednich.

Rokowania o traktat handlowy z Rosją przerwano i delegaci rosyjscy odjeżdżają z Wiednia. Mimo to sprawa zawarcia nowego traktatu stoi podobno dobrze, co do głównych punktów porozumiano się a zachodzące jeszcze różnice wyrażone zostaną zapewne w drodze rokowań dyplomatycznych.

Na targu dzisiejszym było dość dobre usposobienie, a kursa podniosły się cokolwiek.

Sprostowanie. W dziennikach pojawiła się wiadomość, że ministerstwo kolejowe udzieliło zniskom o 50%, do klasy C. dla rosyjskiej ekspozytowej do Rosji. W obec tego nadmieniamy, że udzielona znizka nie jest właściwie żadną znizką, gdyż klasa C. obowiązującą jest dzisiaj ropę w wewnętrznym obiegu, która idzie do rafinerii na przeróbkę, lub do celów opałowych. Producenti ropi i Tow. „Petrolca” domagali się zniznienia taryfy do wyjątkowej klasy II, która obowiązującą naftę rafinowaną przeznaczoną na eksport. Ministerstwo tej znizki odmówiło i w ten sposób, w razie otwarcia granicy rosyjskiej, Rumunia i Ameryka będą w warunkach od nas korzystniejszych.

Wiedeń. (Tel. w.). Dzienniki donoszą, iż na życzenie arcyks. Fryderyka, austriacki Zakład kredytowy ziemski poczynił staranie, aby utworzyć konsorcjum, któreby nabyło zakłady górnicze arcyksięcia, położone na Śląsku. Zakładowi kredytowemu udało się stworzyć także konsorcjum. Sprawa już jest załatwiona.

Budapeszt. 6 listopada. (Gazeta *szczerowa*). Ursa w koronach i p. 100 kilogramów. Później na kwiecień 17:16 do 17:18; żyto na kwiecień 14:36 do 14:38; owies na kwiecień 13:84 do 13:86; kukurudza na maj 13:90 do 13:92; rzepa na sierpień 25:20 do 25:40. Oferty na pszenicę: mierne. Chęć kupna słaba. Uspokojenie: spokojne Pogoda chmurno.

Wiedeń. 6 listopada. Zmknienie giełdy o godz. 2 min. 30. Akcje aust. Zakładu kredy. 675:25, Akcje węg. Zakł. kred. 782:—, Akcje Anglobanku 318:—, Akcje Unionbanku 572:25, Akcje Laenderbanku 444:25, Akcje Bankvereinu 567:50, Akcje Bodenredit 1087:—, Akcje galic. Banku hipotecznego 560:—, Akcje kolei państw. 673:—, Akcje kolei połud. 122:50, Kolei Elbetha 454:—, Akcje kolei Północnej 5680, Akcje kolei Czerniowieckiej 584:—, Akcje Alpiny 539:75, Akcje Rima Muranji 539:—, Akcje praskiego Towarzystwa żelaznego 2700, Akcje fabryki broni 584:—, Akcje tureckie tytoniowe 367:—, Akcje galic.-karpac. towarz. naftowego 887:—, Oblig. węg. indemn. 95:70, Renta majowa 100:15, Aust. renta koron. 100:15, Węgierska renta kor. 95:75 56 i. listy Towarz. kred. ziemia. 99:—, 4 proc. listy Banku hipot. 99:—, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 101:35, 5 proc. listy Banku hipot. 112:50 4 proc. listy Banku krajowego 99:50, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 100:95, 5½, obligacji kom. Banku krajow. —, 4 proc. galic. oblig. propin. 99:70, 4 proc. gal. poz. kraj. z r. 1893 99:30, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 98:40, Losy tureckie 147:50, Marki 117:63, Ruble 254:—

Wiedeń. 6 listopada. **Kursa giełdy wiedeńskiej.**

a) Losy procentowe: Austr. zakł. kr. z oblig. p. z r. 1880 3 proc. 300:—, Austr. zakł. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 300:—, Tow. żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 265:—, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 264:—, Pożyczka serbska rem. po 100 zł. 4 proc. 103:—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilla) 5 zł. 24:90, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 471:—, Clary 40 zł. m. kr. 151:—, Pożyczka m. Innsbruku 20 zł. 79:—, Losy m. Krakowa 20 zł. 91:—, Pożyczka m. Lublany 41 zł. 64:—, Oten 40 zł. 169:—, Palffy 40 zł. m. k. 17:50, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 53:—, Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 34:—, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 60:—, Salma 214 zł. m. kon. 210:—, Pożyczka salcburska 30 zł. 72:—, Tureckie oblig. prem. kolej. po 142 fr. 147:25, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 531:—

Berlin. 6 listopada. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 212 10, Staatsbahn 144:—, Diskont Comandit 190:40, Berlidske Towarz. handl. 175:90, Laura 262:50, Bochum 251:25, Kolej połud. wschodnio-pruska —, Ruble za gotówkę 216:40, Kolej warsz.-wied. 132:—, Kolej morza Śródziemnego —, Kolej Meridionalna —, Losy tureckie 137:25, Renta włoska —, „Harpener” kopalnie węgla 217:25, Kolej Małenburg Mławka —, Konso lidation —, Lombardy 25:—, Kolej Henry 126:25, Niemiecki bank narodowy 130:25, Ka-

nada Profered 175:30, Akcje żegluga hamburckiej 171:40, Warszawa krótke (Kurz Warschau) —, Huta „Donnersmark” 264:6

Berlin. 6 listopada. Austrjackie banknoty 85:05, spityrus —

Paryż. 6 listopada. 4 procentowa renta 99:97, mąka 30:40.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 6 listopada 1905 roku.

HOTEL EUROPEJSKI. Hr. R. Olizar z Kijowa. Z. Lewakowski z Drohobycza. M. Bogdańska z Zakopanego. A. Vongetar z Wiednia. W. Strzelecki z Nowosyc. W. Lukasiewicz z Suszczyna. Dr. J. Stein z Uhnova. P. Bleleki z Przybyszówki. Dr. Wilkosz z Krakowa. Ks. L. Pastor z Bieczu. A. Ulrich z Wiednia. K. Esterman z Wiednia. J. Miliński z Helenkova. P. Strelow z Wiednia. F. Bergman z Saatzu. Z. Wolfarth z Demni.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

Nowy wielki szpital

dla cywilnych i wojskowych bez różnicy narodowości i wyznania zamierza budować kraj. Stow. Czerw. krzyża we Lwowie. Losy na ten cel po jednej koronie do ciągnięcia 21 grudnia są wszędzie do nabycia. Główne wygrane na żądanie w gotówce 15.000 kor., 9000 kor. i 3000 kor., razem 5000 wygr. wartości 70.000 kor. 11 losów za 10 kor. 45 hal łącznie z przesyłką poleconą można dostać w domu bankowym Schütz i Chajes, Lwów.

„Ostatni tydzień przed ciągnięciem”.

Wiedeńska c. k. policyjna loteria

1 los kosztuje 1 kor. — 1. głowaa wygrana

Koron 30 000 Koron

jakoteż II 5000 kor. i III 1000 kor. będzie wypłaconą w gotówce
za Najwyższem zezwoleniem Jego c. i k. apostołskiej Mości i na żądanie wygrywającego po potrąceniu 10 proc. i prawnego podatku od wygranej. — Losy nabyć można w kantorach, kolektorach i traf kach.

C. k. policyjno-loteryjne-biuro znajduje się we Wiedniu, I. Schottenring 11 w budynku Dyrekcji policyjnej. 3023

Operator

Dr. Franciszek Słęk

b. I. asystent c. k. kliniki chirurgicznej uniwersytetu lwowskiego ord. od 3—5 1183

Plac Bernardyński l. 2 a).

Grand-Salon fryzjerski i skład perfumerji

